

Forsyningstilsynet
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Brevet er alene sendt pr. mail.

Høring over bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter Miljøbeskyttelsesloven (nyt tilsyn med affaldssektoren). J.nr. 22/01064.

Forsyningstilsynet har den 17. maj 2022 sendt udkast bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter Miljøbeskyttelsesloven (nyt tilsyn med affaldssektoren) i høring (herefter blot bekendtgørelsen).

Grundet den korte høringsfrist sendes høringssvaret med forbehold for senere politisk behandling i Dansk Affaldsforenings bestyrelse.

Bekendtgørelsens hovedformål er at sikre, at Forsyningstilsynets gebyropkrævning hos kommunerne svarer så præcist som muligt til Forsyningstilsynets faktiske omkostninger.

Forsyningstilsynets opgaver følger af det lovforslag som Klima-, Energi- og Forsyningsministeren fremsatte den 30. marts 2022 – forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet (L153).

L 153 blev vedtaget den 9. juni 2022 med enkelte ændringer i forhold til det fremsatte.

Vi har en række spørgsmål til bekendtgørelsen, der bør besvares inden bekendtgørelsen træder i kraft, så der er sikkerhed for at kommunerne kan opkræve de nødvendige beløb på korrekt vis til Forsyningstilsynet.

Principielt

Forsyningstilsynet skal have dækket sine omkostninger til sin opgaveløsning gennem gebyrer, der opkræves hos kommunerne. Der er dog ikke, i hverken lovforslaget eller i bekendtgørelsen, taget stilling til to centrale spørgsmål.

- Ikke alle kommunerne vil have aktiviteter, der er omfattet af tilsynet. Disse kommunerne bør – ud fra princippet om at forureneren betaler – ikke skulle opkræves gebyr for tilsyn med aktiviteter de ikke har.

10-06-2022
Side 1 af 8

J.nr. NIR 11.6.15.2-01

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

- Kommunerne skal fordele sine omkostninger mellem husholdninger og virksomheder, men der er ikke taget stilling til hvordan.

Ovenstående skal også ses i lyset af, at man vil undgå krydssubsidiering. Derfor er det afgørende, at det gøres muligt for kommunerne at opkræve gebyrer hos husholdninger og virksomheder på en måde, der sikrer at krydssubsidiering undgås.

En af Forsyningstilsynets hovedopgaver er at sikre en konkurrencebaseret affaldssektor.

Er der planer om, at der også skal opkræves gebyrer til Forsyningstilsynets opgaveløsning direkte hos fx private (affalds)virksomheder? Hvis ikke, hvad er da begrundelsen for dette? Vil det kunne opfattes som konkurrenceforvridende, hvis det kun er kommunerne der skal dække alle Forsyningstilsynets omkostninger?

Det vil i praksis være umuligt for kommunerne at vedtage gebyrer for 2022, der dækker omkostningerne til Forsyningstilsynets opgaveløsning i 2022. Gebyrerne for 2022 blev fastsat i oktober 2021.

Hvordan forestiller Forsyningstilsynet sig at kommunerne skal nå at opkræve gebyrerne til Forsyningstilsynet for 2022, og hvem skal kommunerne opkræve gebyrerne hos?

Høringsbrevet

Forsyningstilsynets omkostninger fremgår af tabel 1.

Det bør fremgå, hvordan man er kommet frem til de enkelte beløb, herunder en nogenlunde præcis beskrivelse af, hvilke opgaver der skal løses (inklusive time-satsen). Det er særligt bekymrende at den største post på 6.400.000 kroner er afsat til de opgaver, der er mest diffust beskrevet.

Hvilke opgaver der beløber sig til 6.400.000 kroner, forventer Forsyningstilsynet at løse i perioden 1. juli til 31. december 2022?

Hvordan skal opkrævningen af de 6.400.000 kroner fordeles mellem husholdninger og virksomheder?

Er den timetakst der er fastsat i overensstemmelse med den takst kommunerne opkræver, når de udfører virksomhedstilsyn? Hvis ikke, hvordan forklarer Forsyningstilsynet så forskellen?

I det lovforslag (L 153) der er vedtaget, er der slækket på kravene til fastsættelsen af markedsprisen for de ydelser kommunerne må tilbyde på et "privat

marked". Det fremgår af betænkningen (https://www.ft.dk/ripdf/samling/20211/lovforslag/1153/20211_1153_betaenkning.pdf) – se side 1, afsnit 2. Markedsprisen kan således fastsættes som de relevante omkostninger og et rimeligt overskud. Opgaven for såvel Forsyningstilsynet som kommunerne vil på den måde blive lettere end tilfældet var med de krav, der blev stillet ved lovforslagets fremsættelse.

Hvilke konsekvenser har det for Forsyningstilsynet samlede omkostninger, at opgaven har et mindre omfang end da bekendtgørelsen blev sendt i høring?

Giver ændringer i loven anledning til ændringer i bekendtgørelsen?

Vi kan endelig ikke gennemskue, hvorfor der er tre forskellige priser pr. enhed. En enkelt pris ville alt andet lige have været nemmere.

Hvad er grunden til, at der opereres med tre forskellige priser pr. enhed?

Affaldsmængder som grundlag for taksterne

Der er lagt affaldsmængder til grund for fastsættelsen af taksterne. Det kan i udgangspunktet synes hensigtsmæssigt, men Forsyningstilsynet bør ikke undervurdere de problematikker, der er forbundet med denne tilgang.

Der er valgt at inddrage jord i den opgørelse Forsyningstilsynet har lavet. Det er vi noget uforstående overfor, da Forsyningstilsynets opgaver ikke har noget med jord at gøre.

Det samme gælder det genanvendelige erhvervsaffald, i det kommunerne ikke har haft noget med genanvendeligt erhvervsaffald at gøre, siden det i 2010 blev liberaliseret. Forsyningstilsynets opgaver synes heller ikke at have noget med genanvendeligt erhvervsaffald at gøre – bortset fra tilsynet med de få kommunale anlæg, der må modtage genanvendeligt erhvervsaffald.

Uanset dette bør Forsyningstilsynets, inden de lægger sig fast på en metode til fastsættelse af taksterne, teste hvilke resultater forskellige valg giver. Det gælder de økonomiske konsekvenser mellem kommunerne og inden for den enkelte kommune over en årrække.

Vi kender ikke det præcise beregningsgrundlag for Forsyningstilsynets tal.

Vi har lavet nogle beregninger, der viser at forskellen i hvad kommunerne kan komme til at betale pr. borger, kan variere fra under 1 krone og helt op til 10 kroner. Det synes vanskeligt at forklare, hvad der retfærdiggør en sådan forskel.

Forsyningstilsynet har selv lavet nogle eksempler på gebyrer for hhv. Halsnæs, København og Samsø, der viser store forskelle, hvis taksten opgøres pr. indbygger.

Vi har også en beregning alene baseret på husholdningsaffald, der viser at Aarhus skal betale mere end København.

Vores ene pointe er, at hvis jeres takster viser sig at pålægge kommunerne at skulle betale – uforklarlige og meget forskellige - beløb, så kan I være sikre på, at det bliver bemærket.

Den anden pointe er, at data om affaldsmængder er usikre og typisk mindst 2 år gamle. Det gælder erhvervsaffald, hvor der særligt er udfordringer med at skelne mellem den kommune erhvervsaffaldet kommer fra og den kommune hvor erhvervsaffaldet modtages.

Jord er ligeledes usikkert, og ofte meget lokalt afhængigt, da det kan handle om, hvilke fx bygge- og anlægsprojekter man har i gang.

Ovennævnte to usikkerhedsfaktorer kan føre til en skævvridning af kommunernes betaling, som ikke kan forklares ud fra de opgaver Forsyningstilsynet skal løse.

Vi vil derfor opfordre til, at Forsyningstilsynet finder frem til en mere enkel og robust model. Vi har ikke svaret på, hvad den bedste model er, men vil meget gerne indgå i dialog med Forsyningstilsynet – og andre relevante parter – hvor målet er at finde en robust og enkel model.

Når kommunerne skal betale til Forsyningstilsynet, er det helt afgørende at taksterne opleves rimelige.

Afslutning

Vi skal understrege, at de problemer vi ser med den bekendtgørelse der er sendt i høring, ikke handler om, hvorvidt kommunerne skal betale. De handler på hvilket grundlag taksterne skal fastsættes, og hvem – husholdninger og/eller virksomheder - der dækker kommunernes omkostninger.

Der synes ikke at være taget højde for forurenere-betaler-princippet og at kommunerne, der ikke har aktiviteter omfattet af Forsyningstilsynets opgaver, naturligvis heller ikke bør betale.

I bilag 1 har vi kommenteret på de enkelte bestemmelser i bekendtgørelsen.

Vi stiller gerne op til et møde med Forsyningstilsynet, hvis I ønsker en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Niels Remtoft
Specialkonsulent

Bilag 1: Konkrete bemærkninger

Hvem skal betale for hvad?

Et af de principielle spørgsmål til de enkelte bestemmelser er, hvornår kommunerne må opkræve betaling hos husholdningerne for at dække kommunens omkostninger til Forsyningstilsynet.

Vi skal derfor anmode om, at Forsyningstilsynet for hver bestemmelse, der omfatter en betaling til Forsyningstilsynet også fremgår, hvorvidt kommunerne skal/må opkræve betalingen hos husholdningerne, virksomhederne eller hos begge parter.

Forsyningstilsynet skal være opmærksomme på, at kommunerne kun kan kræve betaling fra de virksomheder, der benytter en kommunal ordning. Dette på trods af at Forsyningstilsynets opgaveløsning kommer alle virksomheder til gode. Kommunerne kan ikke længere opkræve et administrationsgebyr hos alle virksomheder i kommunen, der ellers kunne have dækket omkostninger til Forsyningstilsynet.

Hvordan vil Forsyningstilsynets sikre sig, at alle private virksomheder, der drager nytte af Forsyningstilsynets opgaveløsning er med til at dække Forsyningstilsynets omkostninger?

§ 2

Flere af Forsyningstilsynets opgaver bør være omfattet af en timetakstbetaling, jf. nedenstående.

§ 3

Tilsynet dækker over aktiviteter, som det er frivilligt for kommunerne at deltage i. Derfor bør kun de kommuner der deltager betale, hvilke kan gøres via timetaksten. Bestemmelsen kan derfor lægges ind under § 2.

Det vil ikke være rimeligt, hvis kommunerne der ikke har en eller begge af de aktiviteter, der er omfattet af bestemmelsen, skal betale. Det vil heller ikke være i overensstemmelse med forureneren betaler princippet.

Omkostninger til Forsyningstilsynet kan vise sig relativt højt i forhold til de "markedspriser" kommunerne må opkræve.

Har Forsyningstilsynet regnet på, hvilke økonomiske konsekvenser det har for kommunernes markedspriser, at de nu skal betale til Forsyningstilsynet?

Hvordan skal kommunerne finansiere deres betaling til Forsyningstilsynet, hvis de viser sig at de ikke får nok penge ind via markedsprisen?

Har Forsyningstilsynet lavet en kortlægning af, hvor mange kommunale anlæg der berøres af tilsynet efter § 3, stk. 1, nr. 1?

Vil Forsyningstilsynet undersøge, hvor mange kommuner der har planer om at tilbyde virksomhederne at benytte de kommunale affaldsordninger for husholdninger, hvor virksomhederne skal betale en markedspris for at benytte dem?

§ 4

Som for § 3 dækker dette tilsyn også aktiviteter, som det er frivilligt for kommunerne at deltage i, hvorfor tilsynet bør lægges ind under § 2 og finansieres via en timetakst.

§ 5

Opgaverne under denne bestemmelse synes primært at være rettet mod kommunale opgaver, der vedrører virksomheder (tilsynet skal sikre en velfungerende konkurrencebaseret affaldssektor). Hermed kommer opgaveløsningen også virksomhederne til gode.

Er det Forsyningstilsynets opfattelse at virksomheder, og ikke kun kommuner, bør betale direkte til Forsyningstilsynet for at løfte denne opgaver? Vil det være konkurrenceforvridende hvis kun kommuner, og ikke virksomheder, skal dække Forsyningstilsynets omkostninger?

Der vil være kommunerne for hvem en række af de opgaver Forsyningstilsynet skal løse i henhold til § 5 ikke er relevante. De vil desuden ikke kunne opkræve betaling hos virksomheder, da det jo ikke er noget gebyr/markedspris.

Hvordan vil Forsyningstilsynets sikre sig, at de kommuner ikke betaler til Forsyningstilsynet?

Forsyningstilsynet skal blandt andet sikre, at der ikke sker krydssubsidiering når kommunerne fastlægger gebyrer. Det synes en smule uklart, hvor denne krydssubsidiering antages at finde sted.

Kan Forsyningstilsynet fortælle, hvor det er man kan have mistanke om, at der foregår krydssubsidiering mellem husholdningsordninger og erhvervsaffaldsordninger?

Det er også uklart, hvordan kommunerne skal opkræve dette store beløb, for så vidt angår den del virksomhederne skal betale.

Kan Forsyningstilsynet fortælle, hvordan kommunerne skal opkræve "takster" fra virksomheder til betaling af Forsyningstilsynet efter § 5?

Endelig bør der være en udførlig beskrivelse af, hvilke opgaver Forsyningstilsynet forventer at løfte under denne bestemmelse. Det er stærkt bekymrende, at opgavebeskrivelsen er så mangelfuld, når betalingen udgør 80% af Forsyningstilsynets samlede omkostninger.

§ 6

Som nævnt er det uklart, hvor timetaksten kommer fra. Dernæst bør den være bekendtgørelsesfastsat som vi blandt andet kender det fra de tilsynsgebyrer kommuner opkræver hos virksomhederne.

§ 7

Som nævnt tidligere bør Forsyningstilsynet kraftigt overveje at finde en mere enkel og robust måde, at fastsætte taksterne på end tilfældet er nu.

Der bør være konsekvens med anvendelse af de økonomiske begreber. I anvender såvel priser som takster og gebyrer om noget som tilsyneladende er det samme.